

Handelsbankenin talousennuste: Suomi kuroo kiinni menetettyä tuotantoaan

- Suomen talous kasvaa 2017–19 keskimäärin 2,1 prosenttia vuodessa. Tänä vuonna BKT kasvaa 3,3 prosenttia.
- Ulkomaankauppa muodostuu kasvutekijäksi Suomessa vuosina 2017–18. Sen positiivinen vaikutus hiipuu maailmantalouden suhdanteen heikentyessä 2019.
- Globaali noususuhdanne on kypsymässä, ja keskeisten talouksien rahapolitiikka kiristyy asteittain.

Suomen talous on kääntynyt vahvaan nousuun

Arvioimme, että Suomen bruttokansantuote kasvaa tänä vuonna 3,3 prosenttia edellisvuodesta (kesäkuun 2017 ennuste 2,7 %). Ensi vuonna kokonaistuotannon ennustetaan kasvavan 2,0 prosenttia (1,5 %), ja vuoden 2019 kasvun odotetaan hidastuvan 1,1 prosenttiin (0,9 %). BKT:n kasvu on tänä ja ensi vuonna laaja-alaista, kun sekä kotimainen kysyntä että ulkomaankauppa synnyttävät Suomeen talouskasvua.

Tämä varsin äkillinen suhdanteen vahvistuminen nojaa vahvasti siihen, että maailmantaloudessa on käynnistynyt keskeiset taloudet yhtä aikaa tavoittanut kasvuspurtti.

”Suomi on syttynyt näin vahvasti globaalin suhdanteen voimistumiselle, koska tällä kertaa globaalin kasvun kiihtyminen on ollut vahvasti teollisuusvetoista ja ulottunut investointeihin. Välituotteet ja investointihyödykkeethän muodostavat edelleen Suomen viennin ytimen”, kertoo Handelsbanken Suomen pääekonomisti **Tiina Helenius**.

Kannattavuuden kasvu näkyy uusina investointeja

Investoinnit kasvavat tänä vuonna edelleen vahvasti. Yritysten kannattavuuden parantuminen, globaalin kysynnän vahvistuminen, yritysten ja kotitalouksien vahvistunut luottamus sekä ennätysmatalat korot ovat luonnollisesti taustana investointien elpymiselle. Työttömyyden pelko on hälventynyt, ja työllisyyden kasvaessa kotitaloudet ovat matalien korkojen siivellä halukkaita paitsi asuntokauppoihin, myös kuluttamaan säästöjään. Koska reaalityulojen kasvu on Suomessa heikentynyt vuodesta 2016, on kotitalouksien säästämisaste ollut negatiivinen, emmekä usko sen kääntyvän positiiviseksi ennustejaksolla.

”Säästämisen lykkääminen näinkin pitkäksi aikaa tekee kotitalouksista luonnollisesti haavoittuvampia tuloihin kohdistuvia äkillisiä shokkeja kohtaan”, sanoo Helenius.

Talouden elpymisestä huolimatta työttömyysaste on pysynyt korkeana, koska noususuhdanteen rohkaisemana ihmisiä on palannut työnhakuun työmarkkinoiden ulkopuolelta. Tehdasteollisuudessa työllisyys ei ole vielä juurikaan kohentunut, ja työllisyyden kasvun moottorina ovatkin olleet palvelu- ja rakennussektori.

”Kun yritysten kannattavuus on parantunut ja kysyntänäkymät ja luottamus kohentuneet, on teollistenkin yritysten ennen pitkää palkattava uusia työntekijöitä”, kertoo ekonomisti **Janne Ronkanen**. ”Ennustammekin työttömyysasteen vuonna 2019 laskevan 7,9 prosenttiin tämän vuoden 8,5 prosentista.”

Kasvun kiinnikurominen on pitkä tie

Suomi on lähtenyt noususuhdanteeseen pohjoismaisiin ja pohjoiseurooppalaisiin verrokkeihinsa nähden melkoiselta takamatkalta. Vaikka kansantulo putosi rajusti vuoden 2008 jälkeen ja tuottavuuden kasvu hyytyi elpyäkseen vasta hiljattain, kotitalouksien kulutus ja velat sekä kansantalouden työn yksikkökustannukset jatkoivat nousuaan ylittäen lamaa edeltäneet huipputasonsa.

”Samaan aikaan immateriaaliset investoinnit inhimilliseen pääomaan supistuivat trendinomaisesti. Tämä ei lupaa hyvää tulevaisuuden tuottavuuden kasvulle”, muistuttaa Tiina Helenius.

Handelsbankenin BKT-ennuste tarkoittaa Suomelle sitä, että lamaa edeltävä BKT:n reaalin huipputaso (vuoden 2007 lopussa) saavutetaan ensi vuonna.

”Menetetyn potentiaalisen kasvun kiinnikurominen on sen sijaan pitkä tie, jolla kohdataan useita rakenteellisia uudistuksia”, pankin ekonomistit toteavat.

Globaali suhdanne vahvistuu, kypsymisen merkkejä näkyvissä

Maailmantalous on vahvistunut tänä vuonna odotettua nopeammin. USA on näyttänyt suuntaa, mutta myös euroalue on päässyt vahvaan kasvuun. Näiden lisäksi Kiina ja Japani ovat yllättäneet myönteisesti. Suidanteen vahvistuminen maailmanlaajuisesti ja raaka-ainemarkkinoiden vakautuminen ovat kuluvan vuoden aikana siivittäneet maailmankaupan ja teollisuustuotannon vahvaan kasvuun.

Teollisuussuidanteen vahvistuminen, työttömyyden lasku, matalat korot ja poliittisten riskien hälveneminen povaavat hyvää kasvua myös ensi vuodelle. Monissa maissa suhdanne osoittaa kuitenkin jo kypsymisen merkkejä, mikä näkyy talouden resurssien niukentumisena. Näin on erityisesti Yhdysvalloissa.

USA:n työmarkkinatilanteen tiukentuessa edellytykset työllisyyden kasvulle alkavat heiketä. Yritykset joutuvat vähitellen nostamaan palkkoja, mutta globalisaation kasvu vaikeuttaa kasvavien kustannusten siirtämistä hintoihin. Yritysten voittomarginaaleihin kohdistuukin entistä kovempia paineita.

Arvioimme, että korkojen nousu, yrityssektorin korkea velka-aste ja riskinottohalukkuuden uudelleenarviointi sysäävät USA:n negatiiviseen kierteseen, joka päättyy taantumaa vuonna 2019. Keskuspankki Federal Reserve ei katsele tilannetta sivusta, joten taantuma jäänee maltilliseksi. Talouden jarrutusliike heijastuu myös ympäröivään maailmaan, mutta emme näe edessämme syvää globaalia laskusuidannetta.

Finanssikriisin jälkeen keskuspankkien taseiden kasvattaminen on ollut keskeinen talouskasvun elvytyskeino. Globaali määräelvytys (QE) on tukenut talouskasvua, ja nyt keskuspankit ovat valmistautumassa seuraavaan vaiheeseen, taseen pienentämiseen. Tässä Yhdysvaltain keskuspankki näyttää mallia muille. EKP lopettanee joukkolainojen osto-ohjelmansa ensi vuoden puoleen väliin mennessä. Talletuskorkoaa keskuspankki nostaa erittäin maltillisesti, sillä positiiviseksi talletuskorko ei vuosina 2017–19 nouse.

Määräelvytyksen aloittaminen oli ainutlaatuinen kokeilu globaalissa taloudessa ja niin on myös siitä luopuminen. Globaali pankkijärjestelmä on kuitenkin nyt terveemmällä pohjalla ja maailmantalouden näkymät ovat vakaat. On silti kohtuullista odottaa, että määräelvytyksestä luopuminen tulee vaikuttamaan hidastavasti maailmantalouden kasvuun.

Talousennuste on luettavissa kokonaisuudessaan liitteessä.

Ekonomistit Tiina Helenius ja Janne Ronkanen keskustelevat suhdannekatsauksesta Twitter-lähetyksessä @HandelsbankenFi tänään klo 10.00.

Lisätiedot:

Tiina Helenius, pääekonomisti, Handelsbanken Suomi, puh. 010 444 2404
Janne Ronkanen, ekonomisti, puh. 010 444 2403

s-postit muotoa: etunimi.sukunimi@handelsbanken.fi

Keskeiset ennusteet Suomen taloudelleProsenttimuutos, suluissa kesäkuun 2017
ennuste

	2016	2017E	2018E	2019E
Yksityinen kulutus	1.8	2.3 (2.0)	1.5 (1.2)	0.9 (0.9)
Julkinen kulutus	1.2	0.5 (-0.3)	0.5 (0.0)	0.5 (0.0)
Investoinnit	7.2	7.5 (5.2)	3.3 (3.0)	1.7 (1.7)
Vienti	1.3	7.0 (6.0)	4.0 (4.0)	1.5 (-0.1)
Tuonti	4.4	5.0 (4.2)	3.3 (3.1)	1.1 (0.0)
BKT	1.9	3.3 (2.7)	2.0 (1.5)	1.1 (0.9)
Ansiotasoindeksi	1.2	0.2	1.5	1.7
Kuluttajahintaindeksi	0.4	0.8	1.2	1.4
Työttömyysaste*	8.8	8.5	8.1	7.9
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä**	-1.8	-1.0	-0.7	-0.5

* prosenttia työvoimasta

** prosenttia BKT:sta

Lähde: Handelsbanken